

(«parlar *senglotant*: singultim loqui», junt amb «*senglotar* o *senglotejar*: tenir senglot --- *singultu laborare* ---»).

En aquest sentit, ni és mort en la llengua parlada (*sanglotiá* a les Borges d'Urg.: Arqués Arrufat, *BDLC* VII, 37), ni fou oblidat pels escrivans. (Costa LI, infra); «la Sra. Clara *sanglotava* ab lo mocador als ulls», Genís Aguilà; «lo floviol, que plora y que *senglota* / de prompte puja a la més alta nota; / com rusc al trenc de dia, la dança se remou / --- / los peus dels sardanistes prenen ales / y al sol de l'alegría tota ànima 's desclou», *Cangó* I, 22a

Encara que no tan usat com el substantiu *sanglot*, *si-*, tant *singultare* com *singultus*, *-ús*, pertanyen al llatí comú, des dels clàssics (*verba singultare* tr. «exhaler des mots en râlant, en saccadant» Ovidi, *Estaci*, *truncus sanguine singultans* intr. «tronc qui palpite en perdant son sang» Virgili) La transposició romànica de la *l* i la *ü* s'explica millor partint del verb, des d'on es comunicaria al substantiu, tant en català com en fr *sangloter*, *sanglot*, oc. *sanglot*, ant. *sanglotir*, mod. *sengloutà* etc. En altres llengües romàniques es troben formes amplificades en *-IUM*, *-IARE*, en les quals es veu més clara la influència de *GLUTTIRE* 'deglutir, engolir' (que també degué contribuir a la metàtesi de la nostra), d'on castellà *SOLLOZO*, *sollozar*, port. *soluço*, *-uçar*, it. *singhiozzo*, *-zzare* etc (cf M-Lübke, *Litbl* VII, 71; *REW*, 7943).

En català, la vocal inicial, que en principi havia de ser *e*, apareix evolucionada sigui en *a*, sigui en *í* —a causa del grup *-NGL-*, cf *singlar/senglar* etc.—; així *sanglot* o *singlot*, *sanglotar* o *singlotar*, *sengl-* Dualitat que apunta des del principi, encara que *singlot(ar)* no consti gràficament fins a temps moderns [Belv.], però sovint no es pot decidir si la grafia *se-* era pronunciació més prop d'aquesta o d'aquella En l'origen no hi devia haver separació semàntica entre les variants: el *DAG* porta «*singlotar*. fer singlots, *sollozar*» i «*singlot*: *sollozo*»; i Lab. (1840), que de *senglot*, *-ot(er)ar* (res de *sa-*) remet a *singl-*, inclou en aquest «*tenir singlot* --- *zollipar*, *sz* és mesclat ab plors»

El substantiu abunda literàriament des dels orígens: «--- / per mercè venits-nos aydar / senyor Déus, ab plors e *sanglots* / vos aor, en ço que Vós sots / en lo món com a creador / governador e faedor / de tot ço qu' e l cel se conté», Lluall (*Medicina de P*, v, *De oració*, ii, Ross, 567.10); «plorar, ab grans *sanglotz* ---», *VidesR*, 42v1, n. 25; en els diccs de rims de JMarc (*sa-*, 1519) i Aversó (*senglot*, 1590), amb una dotzena de rims en *o* tancada (*nebot*, *lot*, *brot*, *tot*, *fo* ---); «faent oració ab plors e ab grans *sanglots*» (*Eximplis*, Ag II, 6) «Si prim sentiu, oireu los *sanglots* / que l'arma fa, d'aquest debatiment», Ausiàs, *DAG*; «no hi pogué dir altra cosa, --- car la paraula li fallí e convertí's en *sanglots* e spessos sospirs, per lo departiment», JoMartorell (Ag II, 293); «*sanglots*, sospirs ---», StVicentF (*Serm* III, 85.31)

Continua apareixent en els bons textos dels segles baixos: «de paraulas humils y sotsmesas, en vingueren a la fi amarchs *sanglots* y cruels debatiments», MilàF

(*O C* III, 181); en la tradició lexicogràfica des del *DTO* de 1670: «*senglot*: *singultus*»; Lacav.: «veu interrompuda de *senglots*; los *senglots* lo impedeixen de parlar».

Modernament, en català central va guanyar terreny francament la variant amb *í* Incloent-hi, en la llengua parlada, el matís de sospirs plorosos; i, de primer, sense desmentiment per part dels escriptors. Ní Verd., que vacillava en la vocal: «--- recorda Hesperis l'hora que hermosos los parí / --- / per sempre despedint-se'n ab un ay d'agonia / --- / y ab los cabells en l'ayre, com presa de follia, / a l'heroe que s'atansa li diu entre *senglots* / --- / —Oh quísvulla que sies ---», *Atl.* 1867 (vi, 7d, quasi igual 1878); «plorava també 'l pare --- son primerenc rebrot / --- lo ve a distraure / un cant, que aygues endintre respon a son *singlot*», *Atl.* orig. 1877, x, 38d (si bé a l'ed. de 1878 li ho canvien en *senglot*). «--- Els detalls de la més perfidiosa realitat anaren rajant despietadament dels tremolosos llavis, entre els *singlots* de pena que li pujaven del pit», Coromines (*Vida Austera*, 129 21, id en l'autògraf); «l'Espigolaire s'abraça a les comes de la Monja, i plora amb desesperats *singlots*», id. (*De Plaer* --- iv, p 249).

Aviat, però, en la Renaix., es va tendir a distingir, mantenint per al plor la variant en *a*, i afectant *singlot*, *-otar*, a l'acc. 'moviment respiratori espasmòdic en què se sent el soroll que fa l'aire, en passar per la glotis'. Aquesta acc, per a la qual moltes de les llengües més conegudes usen mots diferents (més o menys onomatopèics, fr. *hoquet*, angl. *hickup*, cast. *hipo*), ja es troba en llatí en *singultus*, i el doble sentit s'ha mantingut en l'it. *singhiozzo*, roms. *sughità* 'tenir singlot', oc. ant. *sanglot*, *sanglotir*, i en els parlars d'Oïl es troba també en una franja oriental que va des del Delfinat i Aosta fins a la Picardia (veg. Jud, *Rom* LX, 77-78); avui en gascó, en resposta al mapa «hoquet» de l'ALGc (iv, 1447), general en els depts. Gers, HPyr, HGAr. i Arieja, amb variant *sa(l)lòt* a l'Alt Comenge; Dupleich a St Gaudens distingeix entre «*sallot*: hoquet» i «*sanglot*: sospirs redoblés», amb un aprofitament semàntic de la distinció fonètica anàleg al que s'ha fet en català.

Allà ja se'n troben testimonis antics: Långfors assenyala *sengloutir* «avoir le hoquet» en medievals de matís picard o oriental, com Gautier de Concy (pinc. S. XIII; *Rom*. LIX, 482-4) En l'oc. ant. clàssic de *Flamenca*, tenim clarament el significat de 'hoquet', si bé en part es tracta del singlot barrejat amb plor, dels ploraners febles (que fou justament la base de la bifurcació semàntica): «et als badauls et als *sanglots*» v. 6023; i en el verb: «badaillar e *sanglotir*», «sovén *sanglotis* e badailla», «fort la cocha lo *sanglotirs*» (vv. 3304, 5619, 6034).

Però també fou ben occità aquest mot, i ho és, en l'accepció panromànica; en particular trobem amb aquest valor un vocalisme tònic en *u* (potser degut a metafonia per la *i* del verb *sa-/senglotir*): «planheran / so quez aun [HABENT] ara despendut! — / Avoleza fez un *sanglut* / e diz ---», *Flam*, v. 762; «ageinoujà, soun tènre amaire, / emé soun paire,